

A 1800/tillväxt

Tekijä Sosiaalidemokraattinen ryhmä
Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Jäsen ehdotus Pohjoismaiden valtioneuvoston sääntöistä

Ehdotus

Sosiaalidemokraattinen ryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se tarkastelee Pohjoismaissa sovellettavia valtioneuvoston sääntöjä ja varmistaa niiden paremman koordinoinnin ja käytäntöjen yhdenmukaisuuden.

Taustaa

Valtioneuvoston sääntöjä ovat tärkeä osa EU:n sisämarkkinasääntöä. Valtioneuvoston sääntöjen merkitys Norjan ETA-selvityksen (NOU 2012:2) mukaan ollut odotettua suurempi. Ensin energiasektorilla (sähkö hinnat, tuotannon palauttaminen valtiolle, kaasu jne.) ja myöhemmin palvelusektorilla, alkaen yksityisistä palveluista (talletussuoja, viini, televisio- ja radiotoiminta, pelit ym.), minkä jälkeen vuorossa ovat olleet verotus ja hyvinvointi (sairaala- apteekit, porrastetut työnantajamaksut, toisen asteen koulutus, sairaalakeittiöt, kanttiinit, julkinen pysäköinti). Julkisessa selvityksessä mainittiin myös, että SFO (koulujen vapaa-ajantoiminta) ja päiväkodit saattavat tulla kysymykseen.

Tarkoituksenamme on tarkastella sääntöjä kahdella tavalla:

- Keskittyä lainsäädännön antamaan liikkumavaraan ja estää sen vaikutus kuntien ja muun julkisen sektorin organisaatorakenteen muotoutumiseen, mikä ei olisi sääntöjen tavoitteen mukaista.
- Estää ETA-sopimusta heikentävää yksityiskohtiin puuttumista.

Ongelmana voi olla, että hallinto ei käytä liikkumavaraa aktiivisesti. Ajoittain voidaan toimia yhdessä EU/ESA:n kanssa, jolloin säästyy työtä ja poliitikot saadaan toimimaan kurinalaisesti (valtionbudjetti, valtion liiallinen vastuu ja osallisuus).

Ongelmat lisääntyvät, koska palvelujen osuus taloudesta kasvaa ja koska Pohjoismaissa julkiset järjestelmät ovat selkeämmin erillisiä kuin muissa maissa. Hallintokin on siellä enemmän samoilla linjoilla yksityistämisen suhteen. Puutteellinen tieto ja prosessien valvonta leimaavat käytännön toimintaa.

Siksi Pohjoismaiden neuvoston sosiaalidemokraatit ehdottavat, että valtioneuvoston käytännön soveltaminen Pohjoismaissa otettaisiin tarkasteluun, jotta voidaan varmistaa parempi koordinaatio ja yhteiset käytännöt. Selvityksessä tulee olla

1. Selvitys viranomaisia vastaan nostetuista kanteista, jotka joko valvontaviranomainen (EU/ESA) tai pohjoismainen tuomioistuin on nostanut valtioneuvoston nojalla (mahdollisesti myös EU:n/ESA:n valitukset/yhteydenotot ilman varsinaista kannetta).
2. Selvitys siitä, kuinka viranomaiset ovat sopeutuneet säännösten tuomiin vaikutuksiin ja muihin säännöstöstä aiheutuviin seurauksiin.
3. Selvitys ministeriöiden, parlamenttien ja mahdollisten tuomioistuinten työstä riita-asioiden ennaltaehkäisemiseksi.
4. Selvitys maiden viranomaisten julkisille yrityksille ja poliitikoille suuntaamista tiedotustoimista, joiden tavoitteena on edistää säännösten ymmärtämistä ja rakentavaa suhtautumista siihen. Liikkumavara on selvitettävä.
5. Katsaus pohjoismaisesta tutkimus- ja selvitystyöstä liittyen EU:n ja ETA:n sekä muun mahdollisen kansainvälisen valtioneuvoston vaikutuksiin.

Tehtävä tulee julistaa haettavaksi, jotta voidaan perustaa pohjoismainen konsortio (tyyppiä NordMod), jossa osallisina olisi vähintään kolme, mieluiten neljä tai viisi maata.

Reykjavikissa 22. tammikuuta 2018

Ingalill Olsen (A)
Jorodd Asphjell (A)
Martin Kolberg (A)

Nina Sandberg (A)
Ruth Grung (A)
Stein Erik Lauvås (A)